

หวังรวย ระวังจน : กรณีการเล่นหุ้น

นิติธ ฐริคูปต์*

จากคอลัมน์ หะหะพาที ของคุณชุม ในหนังสือพิมพ์ ไทยรัฐ เมื่อเร็วๆ นี้ ซึ่งได้รับจดหมายจากผู้ อาวุโสท่านหนึ่ง ฝากข้อคิด/ความเห็นสำหรับผู้เกษียณเอาไว้ดีมาก คุณชุมได้นำลงในหนังสือพิมพ์เพื่อเป็น ของขวัญแก่ผู้เกษียณอายุราชการ ซึ่งมีรายละเอียดของคำเตือน 10 ข้อ ดังนี้ 1.อย่าริเริ่มการค้า 2.อย่าบ้าเล่น หุ้น 3.อย่าหมกมุ่นกาเม 4.อย่าเที่ยวเตร่ตอนดึก 5.อย่าศึกเกินตัว 6.อย่ามัวเห็นแก่กิน 7.อย่าดื่มผิดท่า 8.อย่า เป็นคนคิดมาก 9.อย่ารับฝากเลี้ยงหลาน 10.อย่ากระสันการเมือง ซึ่งก็มีข้อเตือนข้าราชการที่กำลังจะเกษียณ เกี่ยวกับการเล่นหุ้นว่า อย่าบ้าเล่นหุ้น เพราะผู้อาวุโสที่ส่งคำเตือนมานั้นอ้างว่า คนรุ่นผมเล่นหุ้นกันมากแล้วก็ ติดกันมาก เอาเงินไปจมในตลาดหุ้น หาทางออกไม่เจอ แต่ก็ยังไปนั่งที่บริษัทค้าหุ้นทุกวัน แทบไม่ทำอะไรอย่าง อื่น กลายเป็นคนแก่ติดหุ้นไปเรียบร้อย

และในข่าวในหนังสือพิมพ์ คมชัดลึก เมื่อเร็วๆ นี้เช่นกันระบุว่า “น.ส.สุภา ปิยะจิตติ ผู้อำนวยการ สำนักงานคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจ (สคร.) เปิดเผยว่า สคร.ได้เสนอให้นายกรณ์ จาติกวณิช รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังพิจารณาระเบียบว่าด้วยจรรยาบรรณและว่าด้วยการ ขัดกันผลประโยชน์ ของข้าราชการกระทรวงการคลัง ซึ่งเป็นไปตามนโยบายของร.มว.คลังที่ต้องการสร้างบรรทัดฐานด้านธรรมาภิ บาลให้ เกิดขึ้นในกระทรวง เพื่อเป็นส่วนหนึ่งในการปฏิรูประบบเศรษฐกิจ เนื่องจากกระทรวงการคลังถือเป็น หน่วยงานหนึ่งที่มีข้อมูลด้านเศรษฐกิจจำนวนมาก หากข้าราชการนำไปใช้เพื่อประโยชน์ส่วนตน ก็จะทำให้เกิด ปัญหาผลประโยชน์ทับซ้อน ร่างระเบียบดังกล่าว จะกำหนดห้ามข้าราชการตั้งแต่ระดับรองอธิบดีขึ้นไปหรือ ระดับซี 9 รับงานอื่น ซึ่งเป็นงานที่ตนเองเป็นผู้กำกับดูแล เช่น เป็นกรรมการหรือที่ปรึกษาในกิจการที่กำกับ ดูแลด้านนโยบาย รวมถึงห้ามซื้อหุ้นในบริษัทที่ตัวเองมีอำนาจรับผิดชอบ เช่น เป็นกรรมการแล้วเข้าไปซื้อหุ้น ใน บริษัทนั้น หากสงสัยว่าการกระทำของตนจะเข้าข่ายขัดกันด้านผลประโยชน์ตามระเบียบ จรรยาบรรณนี้ ให้ ข้าราชการชี้แจงรายละเอียด หรือ declare ต่อผู้บริหารกระทรวง ซึ่งในที่นี้หมายถึงปลัดกระทรวงการคลัง” จากข่าวดังกล่าวข้างต้นจะมองเห็นประเด็นสำคัญ อยู่สองประเด็นคือ หนึ่งข้าราชการระดับสูงใน กระทรวงการคลังเล่นหุ้น สองข้าราชการระดับสูงในกระทรวงการคลังที่เป็นกรรมการรู้ข้อมูลและอาศัยข้อมูล ดังกล่าวมาเล่นหุ้น ซึ่งในกรณีดังกล่าวในส่วนของการข้าราชการระดับสูงดังกล่าวอาจเป็นการใช้ข้อมูลภายในที่ได้ ล่วงรู้มาจากการปฏิบัติงาน และยังมีได้เปิดเผยต่อประชาชน อันเป็น การเอาเปรียบบุคคลภายนอกเพื่อประ โยชน์ต่อตนเองหรือผู้อื่น เข้าข่ายเป็นการฝ่าฝืนมาตรา 241 ต้องระวางโทษตามมาตรา 296 แห่ง พระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พุทธศักราช 2535

จากข้อมูลต่าง ๆ นอกจากสองข่าวข้างต้นยังมีข่าวต่าง ๆ อีกมากซึ่งแสดงให้เห็นได้ว่ามีข้าราชการ สนใจการเล่นหุ้นอยู่มากพอสมควรบ้างก็ได้กำไรจากการเล่นหุ้น บ้างก็ขาดทุน บางคนก็รู้ข้อมูลภายในทั้งจาก การที่ได้เข้าไปมีส่วนในการรับรู้ บ้างก็รับรู้มาจากใครบางคนซึ่งต้องการสมนาคุณ ผู้เขียนในฐานะพนักงาน สอบสวนคดีพิเศษ กรมสอบสวนคดีพิเศษ รับผิดชอบเกี่ยวกับคดีปั่นราคาหุ้น หรือการสร้างราคา ได้อาศัย หลักการข้างต้นเป็นแนวทางในการวางแผนสอบสวนและรวบรวมพยานหลักฐานสำหรับการนำผู้กระทำ ความผิดเข้าสู่กระบวนการยุติธรรมเพื่อรับการลงโทษ จึงขอเสนอการกระทำบางอย่างซึ่งเป็นความผิดใน การเล่นหุ้น พร้อมกับเสนอรายละเอียดของการกำกับ การดูแล และการตรวจสอบมาเพื่อเป็นความรู้แก่

ข้าราชการผู้สนใจเล่นหุ้นว่าบางอย่างที่คิดว่าเป็นเรื่องที่ทำได้อาจเป็นความผิดเพื่อจะได้เป็นข้อพิจารณาเพิ่มเติม

ในกรณีที่ผู้เล่นหุ้นมีโอกาสที่จะเข้าไปเป็นผู้ร่วมการกระทำความผิด ที่เข้าข่ายเป็นความผิดตามพระราชบัญญัติหลักทรัพย์ และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ. 2535 และพระราชบัญญัติสัญญาซื้อขายล่วงหน้า พ.ศ. 2546 ได้แก่

- การปล่อยข่าวลือหรือกล่าวข้อความอันเป็นเท็จ (Misstatement) ซึ่งได้แก่ การบอกกล่าว การแพร่ข่าว หรือข้อความอันเป็นเท็จ รวมถึงข้อความใดๆ โดยเจตนาให้ผู้อื่นสำคัญผิดในข้อเท็จจริงเกี่ยวกับบริษัทจดทะเบียน หรือเข้าใจว่าหลักทรัพย์ใดจะมีราคาสูงขึ้นหรือลดลง ที่ผ่านมากการดำเนินคดีในเรื่องนี้มักเป็นการแพร่ข่าวผ่านสื่อต่าง ๆ ซึ่งพิสูจน์ได้ยากกว่าข่าวที่ปรากฏในสื่อเป็นเพราะสื่อเข้าใจผิดไปเอง หรือเป็นการแพร่ข่าวโดยผู้เกี่ยวข้อง อีกทั้งสื่อมักจะได้รับความคุ้มครองในเรื่องของการเปิดเผยแหล่งข่าวด้วยทำให้หาพยานหลักฐานดำเนินคดีได้ยาก

- การใช้ข้อมูลภายใน (Insider Trading) ซึ่ง ได้แก่ การที่บุคคลใดอาศัยตำแหน่งหน้าที่ หรือผู้ที่เกี่ยวข้องกับข้อมูลของบริษัท ได้รับทราบข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญต่อการเปลี่ยนแปลงราคาของหลักทรัพย์ และเข้ามาทำการซื้อหรือขายหลักทรัพย์โดยอาศัยข้อเท็จจริงดังกล่าว ก่อนที่ข้อเท็จจริงดังกล่าวจะถูกเปิดเผยต่อประชาชนอย่างเท่าเทียมกัน ซึ่งถือเป็นการเอาเปรียบบุคคลอื่นและเป็นการซื้อขายที่ไม่เป็นธรรม ในกรณีนี้ถ้าข้าราชการได้เข้าไปเป็นกรรมการรู้ข้อมูลสำคัญที่จะเปลี่ยนแปลงราคาหุ้น และอาศัยข้อมูลดังกล่าวไปซื้อขายหุ้น ก็อาจเป็นความผิดได้

- การสร้างราคาหลักทรัพย์ หรือการปั่นหุ้น (Market Manipulation) ซึ่ง ได้แก่ การซื้อขายในลักษณะจงใจบิดเบือนราคาและปริมาณการซื้อขายของหลักทรัพย์ให้ผิด ไปจากสภาพปกติ โดยมีเจตนาหลอกลวงให้ผู้อื่นสำคัญผิดเกี่ยวกับราคาและปริมาณการซื้อขายของ หลักทรัพย์นั้นๆ เช่น การซื้อขายในลักษณะจับคู่กันเอง โดยไม่มีการเปลี่ยนมือกันจริง เพื่อลวงให้บุคคลอื่นเข้าใจว่าหลักทรัพย์นั้นมีผู้เข้ามาทำการซื้อขายใน ปริมาณมาก เป็นต้น ซึ่งบางครั้งเพื่อนข้าราชการได้ไปเปิดบัญชีเล่นหุ้นไว้ต่อมามีคนรู้จักมาเยี่ยมบัญชีไปเล่นหุ้นและไปร่วมอยู่ในเครือข่ายในการปั่นหุ้นหรือสร้างราคาก็อาจมีความผิดได้

ในส่วนของการปล่อยข่าวลือหรือกล่าวข้อความอันเป็นเท็จ หน่วยงานที่รับผิดชอบในการตรวจสอบไม่จำเป็นต้องมีเครื่องมือพิเศษในการตรวจสอบเพราะหลักฐานการปล่อยข่าวลือหรือข้อความเท็จ เป็นส่วนที่วิญญูชน หรือคนธรรมดาอย่างเรา ๆ ท่าน ๆ สามารถรับรู้ได้เห็นได้ ฟังได้ และสามารถติดตามเสาะหาคนปล่อยข่าวหรือต้นตอแห่งข่าวได้โดยการไล่หาไปสู่ต้นตอของแหล่งข่าวว่ามาจากที่ใด ในส่วนของการใช้ข้อมูลภายใน และการสร้างราคาหลักทรัพย์ หรือการปั่นหุ้น จำเป็นต้องใช้เครื่องมือในการตรวจสอบ โดยตลาดหลักทรัพย์ซึ่งเป็นหน่วยงานแรกในการตรวจสอบจะใช้เครื่องมือต่าง ๆ ในการตรวจสอบ การซื้อขายในตลาดหลักทรัพย์ เช่น Market Surveillance Terminal (MS-Term) ซึ่งเครื่องจะแสดงข้อมูลการซื้อขายแบบปัจจุบัน เพื่อใช้ในการติดตามภาวะการซื้อขาย การเคลื่อนไหวของราคาและปริมาณการซื้อขายหลักทรัพย์ รวมถึงคำสั่งซื้อขายทุกๆคำสั่งที่ถูกส่งเข้ามาในระบบซื้อขาย และมีระบบ Securities Markets Automated Research Trading Surveillance (SMARTS) ซึ่งเป็นระบบที่ช่วยติดตาม และตรวจสอบการซื้อขายให้มีความรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ ประกอบด้วย ระบบ เตือน ที่ช่วยคัดกรองหลักทรัพย์ที่มีสภาพการซื้อขายผิดปกติ โดยระบบจะ เตือน เพื่อแจ้งเจ้าหน้าที่ในกรณีที่ราคาหรือปริมาณการซื้อขายของหลักทรัพย์ใด ๆ มีการเคลื่อนไหวผิด ไปจากลักษณะการเคลื่อนไหวของหลักทรัพย์นั้นๆในอดีต รวมถึงในกรณีที่หลักทรัพย์ใด ๆ มีการ

เคลื่อนไหวเปลี่ยนแปลงไปตามค่าสถิติที่กำหนดไว้ล่วงหน้า หรือ ระบบที่ใช้จำลองสภาพการซื้อขายในช่วงเวลาใดๆ ย้อนหลัง โดยสามารถแสดงสภาพการซื้อขายของหลักทรัพย์ที่เกิดขึ้น และแสดงขั้นตอนการส่งคำสั่งของผู้ต้องสงสัยเพื่อช่วยในการวิเคราะห์พฤติกรรม ของผู้ต้องสงสัยในช่วงที่ต้องการ โดยแยกการตรวจสอบเชิงลึกทั้ง 2 กรณี ดังนี้

กรณีการใช้ข้อมูลภายใน (Insider Trading)

หากปรากฏสารสนเทศที่มีนัยสำคัญเกี่ยวกับบริษัท เจ้าหน้าที่ตลาดหลักทรัพย์จะทำการตรวจสอบย้อนหลังด้วยระบบ SMARTS ว่ามีบุคคลที่เข้าข่ายบุคคลลงในที่อาจล่วงรู้สารสินเทศดังกล่าวเข้ามาทำการ ซื้อหรือขายในหลักทรัพย์นั้นๆ ก่อนที่จะมีการเปิดเผยข้อมูลต่อสาธารณชนหรือไม่ โดยหากเชื่อได้ว่าอาจมีการซื้อขายโดยใช้ข้อมูลภายใน ซึ่งถือเป็นการเอาเปรียบบุคคลอื่น เจ้าหน้าที่จะทำการตรวจสอบเชิงลึกภายใต้กรอบอำนาจของตลาดหลักทรัพย์ต่อไป

กรณีการสร้างราคาหลักทรัพย์ (Market Manipulation)

หากเจ้าหน้าที่พบว่า หลักทรัพย์ใดๆ มีการเคลื่อนไหวของราคาและปริมาณการซื้อขายที่ผิดปกติ เจ้าหน้าที่จะพิจารณาว่ามีปัจจัยใดที่สามารถอธิบายการเคลื่อนไหวของราคา และปริมาณการซื้อขายที่ผิดปกติดังกล่าวหรือไม่ เช่น ปรากฏสารสนเทศที่มีนัยสำคัญ เป็นต้น ทั้งนี้ หากไม่พบว่ามีปัจจัยใดที่สามารถอธิบายความผิดปกติที่เกิดขึ้นได้ เจ้าหน้าที่จะทำการตรวจสอบการซื้อขายเบื้องต้น (Preliminary Investigation) ด้วยระบบ SMARTS เพื่อหาบุคคลหรือกลุ่มบุคคลที่เข้ามาทำให้เกิดความผิดปกติดังกล่าว หากพบหลักฐานที่จะชี้ได้ว่าการกระทำผิดเกิดขึ้น เจ้าหน้าที่จะทำการตรวจสอบเชิงลึกภายใต้กรอบอำนาจของตลาดหลักทรัพย์ต่อไป

หากการตรวจสอบเชิงลึกพบการกระทำผิดจริง เจ้าหน้าที่ตลาดหลักทรัพย์จะส่งรายงานการตรวจสอบกรณีดังกล่าว ให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อดำเนินการตามขั้นตอนต่อไป ปกติจะส่งไปยังสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ (ก.ล.ต.) ซึ่งมีหน้าที่ตรวจสอบมิให้มีการกระทำความผิด ในส่วนของ ก.ล.ต. เองก็ได้มีการพัฒนาระบบเฝ้าระวัง หรือว่า surveillance ขึ้นมา ซึ่งเวลาที่มีข่าวเกี่ยวกับบริษัทจดทะเบียนหรือลักษณะการซื้อขายที่มีสภาพ ผิดปกติ ก็จะมีการวิเคราะห์ข่าวนั้นๆ ว่ามีข้อมูลอะไรที่ต้องชี้แจงหรือไม่ แล้ว ก.ล.ต.ก็จะติดต่อประสานงานไปยังตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย เพื่อให้บริษัทจดทะเบียนชี้แจงข้อมูลให้ผู้ลงทุนได้รับทราบอย่างทันต่อ เหตุการณ์ เพราะ ก.ล.ต. เชื่อว่า ก่อนที่จะเกิดการสร้างราคาหลักทรัพย์นั้นจะต้องมีข่าวเกิดขึ้นก่อน หากมีการชี้แจงได้ทันต่อเหตุการณ์ ทางด้านผู้ลงทุนจะได้มีข้อมูลในการตัดสินใจอย่างถูกต้องและด้านการซื้อขายหลักทรัพย์นั้น หากมีสภาพที่ผิดปกติไป ก.ล.ต.จะประสานไปยังตลาดหลักทรัพย์ฯ เพื่อให้ดูแลเกี่ยวกับการให้เครดิตของบริษัทหลักทรัพย์นั้นๆ เช่น การห้าม net settlement หรือ การห้าม margin loan เป็นต้น ซึ่ง ก.ล.ต.ก็จะมีการประสานงานกับตลาดหลักทรัพย์ฯ อยู่ตลอด

เมื่อมีการกระทำความผิดหาก ก.ล.ต. เห็นว่ามีการกระทำความผิดเกิดขึ้น แต่ข้อมูลที่ได้นั้นยังไม่ชัดเจน ก็อาจต้องขอความร่วมมือจากกรมสอบสวนคดีพิเศษให้ช่วยสืบสวนเพิ่มเติมได้ หรือทางด้าน ปปง. เองก็อาจช่วยสนับสนุนในด้านข้อมูลของสถาบันการเงิน เป็นต้น แต่ถ้า ก.ล.ต. ตรวจพบความผิดอีกทั้งมีหลักฐานเพียง

พอที่จะดำเนินคดีกับผู้กระทำความผิดได้ในความเห็นของ ก.ล.ต. ก.ล.ต.ก็จะกล่าวโทษไปที่กรมสอบสวนคดีพิเศษ ซึ่งเป็นพนักงานสอบสวนตามพระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ฯ และถ้าทางพนักงานสอบสวนคดีพิเศษเห็นว่ามีความผิดเพียงพอก็จะเสนอความเห็นไปยังพนักงานอัยการเพื่อพิจารณาสั่งฟ้องต่อศาล (ถ้าเป็นความผิดที่มีโทษเปรียบเทียบปรับได้ ทาง ก.ล.ต.ก็จะส่งเรื่องให้คณะกรรมการเปรียบเทียบปรับก่อนได้ถ้าผู้กระทำความผิดยินยอม แต่ถ้าผู้กระทำความผิดไม่ยินยอมก็ต้องส่งให้พนักงานสอบสวนคดีพิเศษ กรมสอบสวนคดีพิเศษ ดำเนินการต่อไป)

นอกจากการกระทำความผิดที่ได้กล่าวมาแล้ว จะขอยกตัวอย่างการดำเนินการปั่นหุ้น หรือการสร้างราคามาให้ทราบวิธีการดำเนินการเป็นตัวอย่างซึ่งการดำเนินการดังกล่าวศาลได้พิพากษาลงโทษผู้กระทำความผิดไปเรียบร้อยแล้ว วิธีการปั่นหุ้นทั่วไป ก็จะใช้หลักเศรษฐศาสตร์ที่ว่าด้วย Demand-Supply วิธีการก็คือเริ่มแรกหาสมัครพรรคพวกมาหลาย ๆ คน ให้เงินไปคนละก้อนใหญ่ แล้วก็ให้คนเหล่านี้ทำการซื้อ-ขายหุ้นกันเองเรียกว่าการโยนหุ้น การโยนหุ้นไปมาหลายครั้งทำให้ราคาหุ้นสูงขึ้น เป็นการสร้าง Demand หลอกๆขึ้นมา เพื่อให้พวกเล่นหุ้นคนอื่น ๆ ซึ่งเล่นหุ้นอยู่สนใจเห็นความเคลื่อนไหวของราคาขึ้นที่ผิดปกติคิดว่ามีคนต้องการหุ้นตัวนี้มากก็ลงทุนไปซื้อบ้างเพื่อหวังกำไรจากราคาที่กำลังขึ้น ยิ่งพวกเล่นหุ้นคนอื่น ๆ มีมากเท่าไร ราคา ก็จะยิ่งสูงดี พอราคาหุ้นขึ้นสูงได้ระดับหนึ่ง สมัครพรรคพวกที่เตรียมไว้ก็ดำเนินการขายหุ้นที่ซื้อมาศัพท์ทางการเล่นหุ้นเรียกว่า ทุบหุ้น คือสมัครพรรคพวกที่เตรียมไว้ก็จะขายหุ้นที่ซื้อมาในครั้งแรก ๆ ไปในราคาที่สูง คราวนี้ Demand น้อยกว่า Supply เยอะหุ้นก็จะราคาตกทันที คราวนี้พวกเล่นหุ้นคนอื่น ๆ ถ้าขายทิ้งไม่ทันก็จะค้างราคาซื้อในราคาสูงเพราะราคาจริงของหุ้นที่ซื้อมีราคาไม่ถึงขนาดดังกล่าว ในกรณีการปั่นหุ้นแบบนี้มักจะเป็นหุ้นแนวโน้มนธุรกิจไม่ดีนัก ราคาต่อหุ้นไม่สูงมาก จะได้ไม่ต้องใช้จำนวนเงินมากในการทำให้ราคาขึ้นสูง มักเป็นหุ้นที่มีปัจจัยพื้นฐานยังไม่ค่อยดีนัก เพื่อที่นักลงทุนสถาบันและต่างชาติจะไม่เข้ามาซื้อขาย ซึ่งจะทำให้ยากต่อการควบคุมปริมาณ และราคาหุ้น มีจำนวนหุ้นหมุนเวียนน้อย เพื่อจะสามารถควบคุมปริมาณหุ้นได้ตามที่ต้องการ บางครั้ง ผู้ถือหุ้นใหญ่หรือเจ้าของบริษัทก็รู้เห็นเป็นใจ ซึ่งในระยะหลังเริ่มมีการใช้ข่าวการปรับโครงสร้างหนี้ , ข่าวการร่วมกิจการ , ข่าวการได้งาน , ข่าวกำไรรายได้ไตรมาสที่พุ่งขึ้นสูงมาเป็นตัวล่อเพื่อให้ตายใจว่าราคาหุ้นสูงขึ้นมาสมเหตุสมผล ส่วนเจตนาในการทำการปั่นหุ้นนอกจากต้องการตัวเงินที่ได้กำไรจากส่วนต่างที่ได้จากการขายหุ้นให้กับพวกเล่นหุ้นคนอื่น ๆ ที่ตามเข้ามาซื้อหุ้นแล้ว บางครั้งการปั่นราคาหุ้นก็เพื่อเจตนาในการขายใบสำคัญแสดงสิทธิที่เสนอขายแก่ประชาชนทั่วไป ถ้าราคาหุ้นที่จะขายใบสำคัญแสดงสิทธิมีราคาสูง ก็จะเป็นที่สนใจและเป็นที่ต้องการของประชาชนหรือนักเล่นหุ้นในการซื้อใบสำคัญแสดงสิทธิดังกล่าว

จากวิธีการปั่นหุ้นหรือการสร้างราคาหลักทรัพย์ที่ได้กล่าวมาแล้ว ผู้เขียนจะยกตัวอย่างจากคดีที่รับผิดชอบ เพื่อให้เห็นว่าพฤติกรรมในลักษณะปั่นหุ้น เป็นเรื่องที่มีอยู่จริงและยากที่จะทราบได้ ซึ่งอาจทำให้หลงเป็นเหยื่อโดยไม่รู้ตัว คดีแรกเป็นกรณีที่บริษัท A ได้ขออนุญาต ก.ล.ต. เมื่อวันที่ 30 กรกฎาคม ออกขายใบสำคัญแสดงสิทธิให้กับประชาชนทั่วไปในช่วงเดือนมกราคม-กุมภาพันธ์ ในปีถัดไป แต่ในช่วงเดือนกรกฎาคม ถึงเดือนมกราคม ก่อนที่จะถึงกำหนดขายใบสำคัญแสดงสิทธิของบริษัท A ดังกล่าว นางสาว ก เจ้าหน้าที่การตลาดบริษัท B ได้ส่งคำสั่งซื้อขายหลักทรัพย์ของบริษัท A โดยจับคู่ซื้อขายกันเองระหว่าง นางสาว ข นาย ค นาง ง และนาย จ โดยวางคำสั่งเสนอซื้อหรือขาย แล้วเคาะขายและซื้อในกลุ่มของตนเอง มีการส่งคำสั่งซื้อหรือขายต่อเนื่องกันหลายครั้ง โดยไม่ส่งคำสั่งในปริมาณมากในเวลาเดียวกัน เพื่อไม่ให้เป็นที่ผิด

สังเกต มีการเคาะซื้อด้วยปริมาณการซื้อที่เกินกว่าราคาเสนอขายไม่มากนักอย่างต่อเนื่องกัน เพื่อผลักดันราคาให้สูงขึ้น เป็นการสร้างสภาพการซื้อขายทำให้นักลงทุนทั่วไปเข้าใจว่ามีการซื้อขายหุ้นบริษัท A เป็นจำนวนมาก โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างราคาและปริมาณเพื่อให้ใบสำคัญแสดงสิทธิที่จะเสนอขายในช่วงเดือนมกราคม-กุมภาพันธ์ เป็นที่น่าสนใจแก่ผู้ลงทุนและต้องการให้บุคคลทั่วไปซื้อขายหลักทรัพย์ของบริษัท A ดังกล่าว ซึ่งถ้านักลงทุนไม่ได้ระวังอาจซื้อขายตามในราคาที่เกิดขึ้นตามสภาพการซื้อขายที่สร้างขึ้นมาก็ไม่ใช่สภาพจริง จึงอาจซื้อในราคาที่สูงกว่าที่ควร และอาจขาดทุนเมื่อขายได้

คดีนี้ก็จะสืบสวนสอบสวนได้ว่า นางสาว ก นางสาว ข นาย ค นาง ง และนาย จ ต่างมีความสัมพันธ์กับ นาย ฉ เจ้าของบริษัท A พนักงานสืบสวนสอบสวนก็ต้องใช้ความรู้ ความสามารถและความพยายามอย่างมากในการดำเนินการสืบสวนสอบสวนจนผู้กระทำความผิดยอมรับสารภาพ เพราะถ้าดูจากหลักฐานเอกสารก็ไม่พบความสัมพันธ์เกี่ยวข้องใดๆ และผู้กระทำความผิดคนหนึ่งก็เป็นเจ้าหน้าที่การตลาดเอง ซึ่งทราบวิธีการซื้อขายว่าควรจะทำอย่างไร เพื่อให้บุคคลภายนอกไม่สงสัย

อีกคดีหนึ่ง เป็นการสืบสวนกรณีมีผู้ต้องสงสัย 32 ราย ร่วมกันสร้างราคาหลักทรัพย์ของทั้ง 3 บริษัท ได้แก่ บริษัท X บริษัท Y และบริษัท Z โดยมีข้อมูลแสดงให้เห็นว่าเป็นการซื้อขายอยู่ในกลุ่มเดียวกัน ซึ่งทำให้ราคาหลักทรัพย์ของทั้ง 3 บริษัท สูงผิดปกติ ซึ่งกรณีนี้ ผู้ลงทุนทั่วไปยังไม่มีโอกาสทราบว่าราคาหลักทรัพย์ของทั้ง 3 บริษัทดังกล่าวสูงขึ้นเพราะการสร้างราคา เนื่องจากข้อมูลที่ผู้ลงทุนได้รับนั้นทั้ง 3 บริษัทก็ไม่ได้มีความเกี่ยวข้องกัน

คดีที่ 3 เป็นการสืบสวนกรณีที่นางสาว ญ ยอมให้ นาย คม ชื่อของตนเองในการเปิดบัญชีซื้อขายหลักทรัพย์ และมีการซื้อขายหลักทรัพย์ของบริษัท C อย่างต่อเนื่องจนทำให้ราคาหลักทรัพย์สูงผิดปกติ นางสาว ญ ก็กลายเป็นผู้กระทำความผิดไป และนักลงทุนทั่วไป ก็อาจหลงซื้อหลักทรัพย์ของบริษัท C และขายไม่ได้กำไร เพราะราคาหลักทรัพย์ของบริษัท C สูงเกินจริง เป็นต้น

การสอบสวนสืบสวนในทั้ง 3 คดี กว่าจะทราบว่ามีการสร้างราคาหลักทรัพย์ไม่ใช่เรื่องง่าย เนื่องจาก การกระทำความผิดต้องมีหลักฐานชัดเจน ต้องหามูลเหตุจูงใจ หาความสัมพันธ์เชื่อมโยงระหว่างบุคคล ระหว่างบริษัท ผลประโยชน์ที่ได้รับจากการกระทำดังกล่าว ฯลฯ ซึ่งมีทั้งจำนวนคนและจำนวนบริษัทเกี่ยวข้องเป็นจำนวนมาก ดังนั้น จึงแทบเป็นไปไม่ได้เลยที่นักลงทุนทั่วไปจะทราบว่าราคาหลักทรัพย์ที่ซื้อขายอยู่นั้นเป็นราคาจริงหรือเกิดจากการสร้างราคา แต่มีข้อสังเกตในเบื้องต้นว่าถ้าราคาหลักทรัพย์สูงผิดปกติ โดยหลักทรัพย์ประเภทเดียวกัน หรือราคาตลาดในภาพรวมลดลง และไม่มีข่าวที่น่าเชื่อถือเกี่ยวกับราคาหลักทรัพย์นั้น ก็อาจมีความเป็นไปได้ว่า กำลังมีการสร้างราคาหลักทรัพย์นั้นอยู่

บทสรุปที่ต้องการบอกกล่าวเพื่อนข้าราชการทุกท่านที่ต้องการเล่นหุ้นก็คือถ้าหากมีส่วนเป็นกรรมการและเข้าไปรู้ข้อมูลภายในหากเล่นหุ้นก็ควรระวังเพราะอาจเผลอไปกระทำความผิดขึ้นได้ถ้าไม่เล็งน้อยแต่อาจสร้างความเดือดร้อนมากมาย ส่วนท่านที่ต้องการรำรวยจากการเล่นหุ้นเหมือนคนอื่นก็ควรต้องศึกษาบ้าง โดยต้องศึกษาว่าหุ้นที่จะลงทุนควรเป็นหุ้นที่มีพื้นฐานเหมาะสมกับราคาที่ซื้อหรือลงทุน มีข่าวหรือข้อมูลเหมาะสมกับราคาที่ลงทุน และเป็นหุ้นที่ราคาขึ้นลงไม่ผิดแปลกจากธุรกิจประเภทเดียวกันมากนัก อย่าเล่น

หุ้นตามอารมณ์หรือตามตลาดเพราะอาจเสียเงินที่เก็บสะสมมาด้วยความลำบาก